

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ
УКРАЇНИ ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом ректора Національної
академії Державної прикордонної
служби України імені Богдана
Хмельницького
від «15» квітня 2020 року № 85

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ,
ОТРИМАНИХ У НЕФОРМАЛЬНІЙ ТА/АБО ІНФОРМАЛЬНІЙ ОСВІТІ
ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ
ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

Схвалено на засіданні
Вченої ради академії
Від «14» квітня 2020 року
протокол № 12

2
ЗМІСТ

1. Загальні положення	3
2. Організаційне та інформаційне забезпечення неформальної та/або інформальної освіти	5
3. Порядок та процедури визнання результатів неформальної та/або інформальної освіти	5
Додатки.	
Додаток 1. Зразок рапорту	8
Додаток 2. Зразок заяви	10
Додаток 3. Зразок протоколу	12

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті здобувачами вищої освіти Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (далі – Положення, Національна академія), визначає поняття формальної, неформальної та інформальної освіти, а також регламентує порядок зарахування результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького.

1.2. Це Положення розроблено відповідно до Закону України «Про освіту» від 05 вересня 2017 року № 2145-VIII, «Про вищу освіту» від 01 липня 2014 року № 1556-VII, Постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», Постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, Постанови Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 року № 579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність», методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України щодо впровадження ЄКТС та її ключових документів у закладах вищої освіти (лист МОН України від 26 лютого 2010 року № 1/9-119), стандартів вищої освіти; інших нормативно-правових актів з питань вищої освіти, а також Статуту Національної академії.

1.3. **Формальна освіта** – це освіта, яка здобувається за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей (професій) і передбачає досягнення здобувачами освіти визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікацій, що визнаються державою.

1.4. **Неформальна освіта** – це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами, та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій.

Неформальна освіта може здобуватися на тренінгах, курсах (у тому числі дистанційних), майстер-класах, вебінарах, під час роботи гуртків, клубів, тематичних проектів тощо.

1.5. **Інформальна освіта (самоосвіта)** – це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям. Формами здобуття інформальної освіти можуть бути: сімейна (домашня) освіта, педагогічний патронаж, освіта на робочому місці, на виробництві.

1.6. **Освітня кваліфікація** – це визнана закладом освіти чи іншим уповноваженим суб'єктом освітньої діяльності та засвідчена відповідним документом про освіту сукупність встановлених стандартом освіти та здобутих особою результатів навчання (компетентностей).

1.7. **Освітня програма** – це єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій).

1.8. **Результати навчання** – це знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

1.9. Результати навчання (компетентності), необхідні для присудження освітніх та/або присвоєння професійних кваліфікацій, можуть досягатися та здобуватися у системі формальної, неформальної та/або інформальної освіти.

1.10. Головними ознаками неформальної та/або інформальної освіти є: добровільність, мотивація, інтерес до навчання та навчання впродовж життя.

1.11. Метою впровадження порядку щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті здобувачами вищої освіти Національної академії є:

- створення сприятливих умов для поєднання освіти з наукою;
- забезпечення самореалізації особистості та підготовки висококваліфікованих фахівців;
- заохочення здобувачів вищої освіти до наукової, творчої (креативної) діяльності;
- поглиблення та розширення професійного розвитку здобувачів вищої освіти;
- збагачення індивідуального досвіду учасників освітнього процесу;
- підвищення конкурентоздатності випускників Національної академії на українському та міжнародному ринках праці;
- залучення національного та світового інтелектуального потенціалу до Національної академії на основі двосторонніх та багатосторонніх угод;
- формування розуміння учасниками освітнього процесу важливості культури навчання як процесу, а не як результату;
- встановлення внутрішніх та зовнішніх інтеграційних зв'язків.

1.12. Основні завдання неформальної та/або інформальної освіти учасників освітнього процесу Національної академії:

- удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей з урахуванням майбутньої професійної діяльності;
- набуття професійного досвіду під час практичної підготовки з метою підвищення кваліфікації;
- підвищення рівня володіння іноземними мовами;
- підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки учасників освітнього процесу, проведення досліджень з використанням сучасного обладнання і технологій, опанування новітніми методами дослідження, набуття досвіду проведення науково-дослідної роботи та впровадження її результатів;

- підтримка соціальних, економічних, культурних, політичних взаємовідносин та зв'язків з іншими закладами вищої освіти, установ, підприємств чи організацій.

1.13. Засадами неформальної та/або інформальної освіти є: отримання знань під практичної підготовки, практичних занять; формування вміння взаємодіяти між учасниками освітнього процесу; здобуття нових знань на основі наявного досвіду.

2. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА/АБО ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

2.1. Неформальна та/або інформальна освіта здійснюється за власним бажанням здобувачів вищої освіти. Здобувачі вищої освіти з урахуванням особистих інтересів, результатів самооцінки компетентностей і професійних потреб самостійно обирають конкретні форми, види, напрями та суб'єктів надання освітніх послуг.

2.2. В організації неформальної та/або інформальної освіти для здобувачів вищої освіти Національної академії безпосередньо беруть участь: керівництво факультетів, гаранті освітніх програм, структурні підрозділи Національної академії, що відповідають за організацію міжнародного співробітництва, організацію науково-дослідної та навчальної роботи.

2.3. Керівництво факультетів інформує здобувачів вищої освіти щодо можливості здобуття неформальної освіти та/або інформальної освіти у подальшому сприяє організації їх навчання іншими суб'єктами надання освітніх послуг.

3. ПОРЯДОК ТА ПРОЦЕДУРИ ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА/АБО ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

3.1. Право на визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті поширюється на здобувачів усіх рівнів вищої освіти.

3.2. Визнання результатів, отриманих здобувачами вищої освіти у неформальній та/або інформальній освіті може здійснюватися в обсязі освітніх компонент або їх окремих частин (тем, розділів, модулів тощо) до початку реалізації освітніх компонент (їх окремих частин).

3.3. Для початку процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здобувач вищої освіти звертається з рапортом (заявою) з проханням щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті (додаток 1, додаток 2). У 10 денний термін заступник ректора, який відповідає за організацію навчальної роботи, приймає рішення щодо необхідності створення комісії, уповноваженої на визнання результатів навчання. До рапорту (заяви) можуть додаватися різні документи (сертифікати, свідоцтва, освітні програми, програму(и) курсу(ів), угоди про навчання, тощо, що підтверджують рівень сформованості результатів навчання (компетентностей).

3.4. У випадку подання зазначених документів іноземною мовою заявник подає їх переклад, нотаріально завіреним в установленому порядку.

3.5. Для перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті, створюється комісія, яка визначає можливість визнання набутих результатів навчання. До складу комісії включаються:

- начальник факультету та/або його заступник з навчально-методичної роботи, який на засіданні є головуючим;
- гарант освітньої програми, на якій навчається здобувач вищої освіти;
- начальник кафедри, на якій здійснюється реалізація освітньої компоненти або її окремих частин, що пропонується до перезарахування;
- провідні науково-педагогічні працівники, які забезпечують реалізацію освітньої компоненти або її окремих частин, що пропонується до перезарахування;
- секретар з числа методистів відповідного факультету;
- представник навчального відділу.

3.6. Дата засідання комісії визначається після погодження з усіма членами комісії та повідомляється здобувачу вищої освіти, але не пізніше 10 робочих днів з моменту прийняття рішення заступником ректора, який відповідає за організацію навчальної роботи, про створення комісії. На засіданні комісія розглядає надані документи, проводить співбесіду зі здобувачем вищої освіти та приймає рішення про визнання результатів навчання або про призначення атестації.

3.7. Рішення про визнання результатів навчання без атестації здобувача вищої освіти комісією може бути прийнято за умов:

- назви освітньої компоненти або окремих її частин збігаються повністю або мають несуттєву стилістичну відмінність;
- загальний обсяг годин (кредитів ЄКТС), відведений на вивчення освітньої компоненти або окремих її частин, не менший 70 % обсягу освітньої компоненти або окремих її частин, передбачених освітньою програмою Національної академії;
- оцінка за освітню компоненту або окрему її частину виставлена за шкалою, що має не меншу кількість градацій, ніж передбачена в Національній академії.

3.8. Висновок про перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті комісія зазначає на зворотній стороні рапорта (заяви) здобувача вищої освіти.

3.9. В інших випадках комісія приймає рішення про призначення атестації здобувача вищої освіти. За таких умов здобувача вищої освіти необхідно ознайомити з програмою освітньої компоненти, переліком питань, які виносяться на підсумкове оцінювання, критеріями оцінювання та правилами оскарження його результатів.

3.10. Здобувачу вищої освіти надається 10 робочих днів для підготовки до атестації. Атестація проводиться у формі підсумкового контролю.

3.11. Комісія виставляє підсумкову оцінку відповідно до Положення про систему поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання курсантів (слухачів, студентів) Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького.

3.12. Якщо здобувач отримав менше 60 балів, то йому не зараховуються результати навчання у неформальній та/або інформальній освіті.

3.13. За підсумками оцінювання комісія формує протокол (додаток 3), у якому міститься висновок про зарахування чи незарахування відповідної освітньої компоненти або окремих її частин.

3.14. При перезарахуванні освітньої компоненти або окремих її частин відповідно до рішення комісії до навчальної картки здобувача вищої освіти, його залікової книжки, журналу обліку навчальних занять навчальної групи вносяться оцінка (бали), підстави щодо перезарахування із зазначенням дати та номеру протоколу та інші необхідні відомості (назва освітньої компоненти, кількість годин/кредитів ЄКТС).

3.15. Здобувач вищої освіти звільняється від вивчення перезарахованої освітньої компоненти або окремих її частин. Здобувачу вищої освіти за рахунок вивільненого часу може бути запропоновано:

- опанування іншої освітньої компоненти;
- роботу в якості помічника керівника заняття;
- самостійну та/або індивідуальну роботу;
- роботу у науковому товаристві;
- участь у конкурсах, олімпіадах, проектах тощо;
- участь в інших видах робіт, які сприяють формуванню та розвитку здобувача вищої освіти як висококваліфікованого різнобічно розвинутого фахівця.

3.16. Види обраних робіт відображаються в індивідуальному плані роботи здобувача вищої освіти, який складається у двох примірниках начальником кафедри, затверджується начальником факультету та погоджується з начальником навчального відділу Національної академії.

3.17. У разі негативного висновку комісії щодо визнання результатів навчання здобувач має право звернутися з апеляцією у порядку, передбаченому розділом IV Положення про систему поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання курсантів (слухачів, студентів) Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького.

3.18. Положення набирає чинності з моменту його затвердження.

Начальник навчального відділу
полковник Андрій СОРОКА

*

РАПОРТ

Прошу Вашого клопотання перед вищим командуванням про зарахування мені результатів неформальної та/або інформальної освіти з освітньої компоненти _____

(назва освітньої компоненти, обсяг у кредитах, кількість годин, оцінка, бал)

на підставі _____
(назва документу)

із якої я атестований(а) у _____
(назва закладу освіти, установи, організації)

Я _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

ознайомлений(а) з Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького.

До рапорту додаю: (назва документа, який засвідчує здобуття певних результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті).

(посада, в/зв., підпис, власне ім'я, прізвище, дата)

**Відповідно до ст. 14 Закону України «Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України» із службових та особистих питань військовослужбовець повинен звертатися до свого безпосереднього начальника, а якщо він не може їх вирішити - до наступного прямого начальника.*

Висновок комісії :

Голова комісії: _____

підпис (власне ім'я, прізвище)

Члени комісії _____

підпис (власне ім'я, прізвище)

Час та дата засідання комісії _____

**Зворотна сторона оформляється у разі прийняття комісією рішення про визнання результатів навчання без атестації здобувача вищої освіти*

Начальник навчального відділу
полковник

Андрій СОРОКА

студента _____

курсу _____ групи _____

ЗАЯВА

Прошу зарахувати мені результати навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті з освітньої компоненти _____

(назва освітньої компоненти, обсяг у кредитах, кількість годин, оцінка, бал)

на підставі _____

(назва документу)

із якої я атестований(а) у _____

(назва закладу освіти, установи, організації)

Я _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

ознайомлений(а) з Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих неформальній та/або інформальній освіті здобувачами вищої освіти Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького.

До заяви додаю: (назва документа, який засвідчує здобуття певних результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті).

(дата, підпис, власне ім'я, прізвище)

Висновок комісії :

Голова комісії: _____

підпис (власне ім'я, прізвище)

Члени комісії _____

підпис (власне ім'я, прізвище)

Час та дата засідання комісії _____

**Зворотна сторона оформляється у разі прийняття комісією рішення про визнання результатів навчання без атестації здобувача вищої освіти*

Начальник навчального відділу

полковник

Андрій СОРОКА

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГОЗатверджую
Голова комісії_____ (підпис) _____
(власне ім'я, прізвище)
«__» _____ 20__ р.

ПРОТОКОЛ № _____

засідання комісії Національної академії ДПС України щодо визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті
"Назва освітньої компоненти або її частини (навчальної дисципліни, розділу, модуля тощо)"

спеціальності _____ "Назва спеціальності"

Голова: _____

вчене звання, науковий ступінь _____

Члени: _____

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____

Засідання розпочалося о ____ год. ____ хв.
і закінчилося о ____ год. ____ хв.

Секретар: _____

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові слухача (згідно з записом у посвідченні особи)	№ білета	Характеристика повноти відповіді на питання білета	Додаткові питання членів комісії		Оцінка					Підпис голови та членів комісії		
				прізвище особи, яка ставила запитання, зміст питання	характеристика повноти відповіді	теор.	прак.	заг.	кількість балів	ECTS			
1.	ПРИЗВИЩЕ Ім'я По батькові		1.										
			2.										
			3.										
			4.										

Особливі думки комісії _____

Підписи: Голова _____

Члени:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.

Протокол склав секретар комісії _____

Начальник навчального відділу
полковник

Андрій СОРОКА